

Co-funded by
the European Union

SITUATA ENERGJITKE NE SHQIPERI

UNIVERSITÀ
POLITECNICA
DELLE MARCHE

Comparative
Research
Network:

balkan
green
foundation

Situata e Energjitike

Pothuajse 60% e furnizimit total me energji në Shqipëri plotësohet nëpërmjet lëndëve djegëse fosile, kryesisht nga nafta. Pjesa e burimeve moderne të rinovueshme në konsumin përfundimtar të energjisë në Shqipëri është 42%.

Sa i përket gjenerimit të energjisë elektrike, 98% e energjisë elektrike gjenerohet nga hidrocentralet (2022), 2% e mbetura vijnë nga energjia diellore fotovoltaike.

Shqipëria ka vendosur objektiva për energjinë e rinovueshme si pjesë e angazhimit të saj ndaj Bashkimit Evropian dhe përpjekjeve të saj për të rritur qëndrueshmërinë. Këto objektiva synojnë të rrisin pjesën e energjisë së rinovueshme në përzierjen e përgjithshme të energjisë. Si shumë vende, Shqipëria përballet me sfida në aspektin e kornizave rregullatore, financimit dhe zhvillimit të infrastrukturës. Kapërcimi i këtyre sfidave është thelbësor për zbatimin me sukses të projekteve të energjisë së rinovueshme.

Gjenerimi dhe Konsumi i Energjisë

Pershkrimi i te dhenave [njesia]	2020	2021
Prodhimi i energjise elektrike [GWh]	5.313	8.962
Konsumi bruto i energjise elektrike [GWh]	7,589	8.484
Struktura e konsumit [GWh] / industriale, transporti, sherbimet dhe të tjera	3.002	3.02
Struktura e konsumit [GWh] / familje (kliente rezidencialë)	2.957	3.68

Potenciali i Energjisë së Rinovueshme

	Njësia	Rasti i Referencës 2030	Ripërcaktimi vitin 2030
Kapaciteti total i instaluar i prodhimit të energjisë	MW	2947	4476
Kapaciteti i rinovueshëm	MW	2397	3926
Hidrocentrali	MW	2150	2150
Era në breg	MW	0	536
Era jashtë fshore	MW	80	80
Biokarburantet solidarizuese (lid, iqluid, agseous)	MW	47	86
VP diellore	MW	120	1074
Kapaciteti i pa rinovueshëm	MW	550	550
Gazi	MW	550	550

Sfidat kryesore të sektorit të energjisë

- **Mbështetja nga Hidroenergjia:** Shqipëria historikisht është mbështetur shumë nga hidroenergjia për gjenerimin e energjisë së rinovueshme. Kjo varësi e bën sektorin e energjisë të prekshëm ndaj ndryshimeve në disponueshmërinë e ujit dhe ndryshimeve klimatike.
- **Intermitenti dhe Integrimi në Rrjet:** Shumë burime të energjisë së rinovueshme, të tilla si energjia diellore dhe e erës, janë të ndërprera dhe mund të jenë sfiduese për t'u integruar në rrjet pa probleme. Përmirësimet e rrjetit dhe zgjidhjet e ruajtjes së energjisë janë të nevojshme për të menaxhuar luhatjet në ofertë dhe kërkesë.
- **Korniza Rregullatore dhe e Politikave:** Kornizat dhe politikat rregullatore jo konsistente ose të paqarta mund të pengojnë zhvillimin e projekteve të energjisë së rinovueshme. Një mjedis rregullator i qëndrueshëm dhe mbështetës është thelbësor për tërheqjen e investimeve.
- **Gatishmëria Teknologjike:** Miratimi i teknologjive të reja dhe inovative të energjisë së rinovueshme mund të përballë me rezistencë për shkak të faktorëve të tillë si mungesa e njohurive, rreziqet e perceptuara dhe shqetësimet në lidhje me besueshmërinë.
- **Mungesa e Ruajtjes së Energjisë:** Natyra e ndërprerë e disa burimeve të rinovueshme bën të domosdoshme zhvillimin e sistemeve të ruajtjes së energjisë. Mungesa e zgjidhjeve efikase dhe me kosto efektive për ruajtjen e energjisë mund të kufizojë aftësinë për të ruajtur energjinë e tepërt për përdorim të mëvonshëm.
- **Stabiliteti Politik dhe Ekonomik:** Stabiliteti politik dhe ekonomik janë thelbësor për krijimin e një mjedisi të favorshëm për investime afatgjata në projektet e energjisë së rinovueshme. Pasiguria dhe paqëndrueshmëria mund të dekurajojnë investitorët.
- **Projektimi i Tregut të Energjisë:** Projektimi i tregjeve të energjisë mund të ndikojë në konkurrueshmërinë e energjisë së rinovueshme. Sigurimi i kushteve të drejta të tregut dhe heqja e barrierave të hyrjes për ofruesit e energjisë së rinovueshme është thelbësor.

Korniza e Politikave, Ligjet dhe Rregulloret

- Burimet e energjisë së rinovueshme në Shqipëri promovohen nëpërmjet përjashtimeve nga taksat doganore dhe të akcizës. Për më tepër, është në fuqi një tarifë nxitëse për termocentralet e vogla të energjisë së rinovueshme, si dhe një tarifë premium për ato më të mëdha, të cilat kanë një kohëzgjatje prej 15 vitesh. Kjo e fundit përcaktohet në një ankand publik. Furnizuesi publik i energjisë është i detyruar të paguajë një tarifë të rregulluar për energjinë elektrike të gjeneruar nga burimet e energjisë së rinovueshme. Prodhuesit e vegjël gjithashtu kanë të drejtë të përfitojnë nga një skemë neto-matëse.
- Operatori i rrjetit është i detyruar të lidhë me sistemin çdo central gjenerues të energjisë së rinovueshme që përmbush kushtet për lidhje. Energjisë së rinovueshme i jepet përparësi në lidhje me lidhjen me rrjetin dhe gëzon përparësinë e dispeçimit.

Skemat Mbështetëse

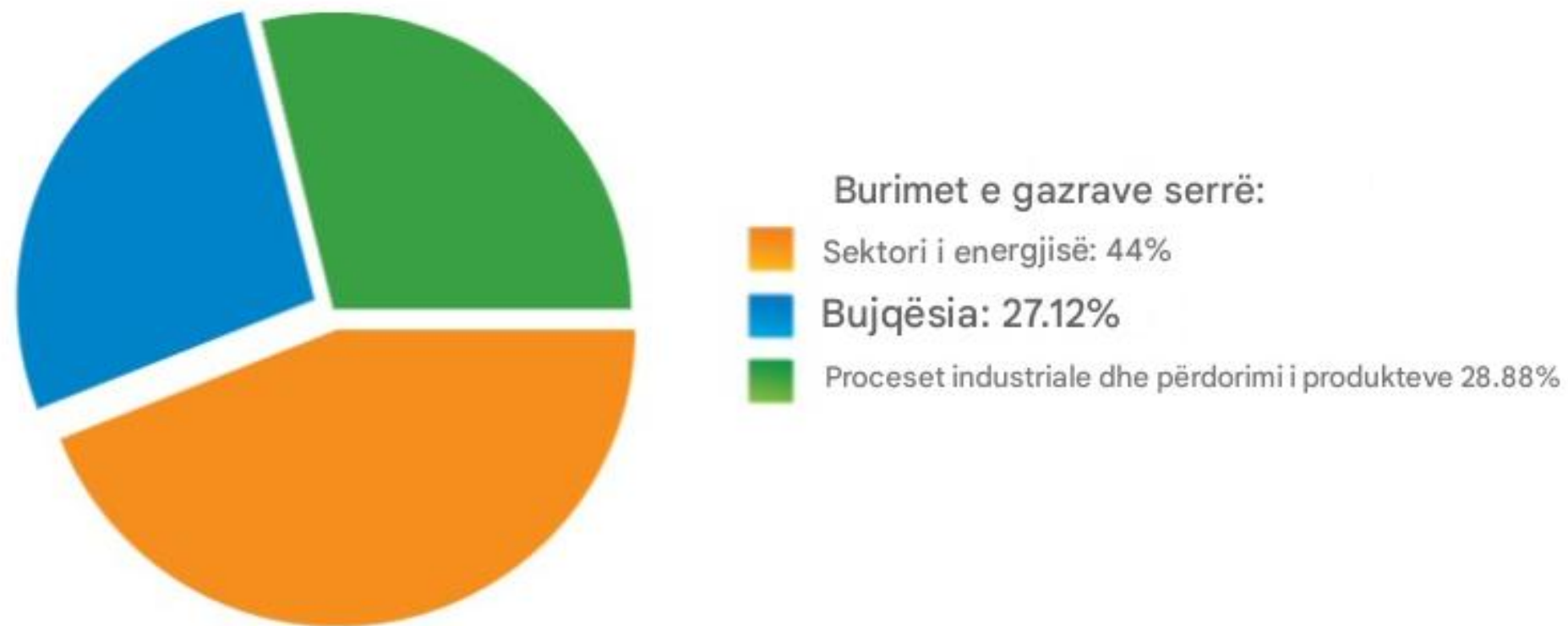
Instrumenti kryesor mbështetës për burimet e energjisë së rinovueshme në Shqipëri është tarifa nxitëse (feed-in tariff). Aktualisht, tarifa nxitëse është miratuar vetëm për hidrocentralet.

Tarifa e furnizimit	Termocentralet e rinovueshme që nuk tejkalojnë një kapacitet të caktuar mbështeten nga një tarifë feed-in.
Tender	Një proces konkurrues ofertash përcakton një tarifë premium, e cila vendoset midis furnizuesit të energjisë dhe prodhuesit të energjisë elektrike, që gjenerohet nga burime të rinovueshme të energjisë.
Net-metering	Familjet private, si dhe kompanitë e vogla dhe të mesme, kanë të drejtë të matin neto prodhimin e tyre nga burimet e energjisë së rinovueshme me konsumin e tyre të energjisë elektrike.
Taksa përgjashtimet	Makineritë dhe pajisjet e përdorura për ndërtimin e termocentraleve të reja, përfshirë energjinë e rinovueshme, përjashtohen nga detyrimet doganore. Karburantet e përdorura nga prodhuesit e energjisë elektrike, përfshirë burimet e energjisë së rinovueshme përjashtohen nga taksa e akcizës.

Emetimet e Gazrave Serrë

Emetimet e gazrave serrë në Shqipëri janë rreth 5.20 MtCO₂e (2016). Shqipëria ka llogaritur një reduktim të mundshëm të emetimeve prej 11.5% deri në vitin 2030.

	Njësia	Rasti i Referencës 2030	Ripërcaktoni vitin 2030
Emetimet e CO ₂ të lidhura me energjinë	[Mt CO ₂ /vit]	7	4.9

FALEMINDERIT

PROJECT CODE: **01147083-POWERINGCITIZENS-CERV-2023-CITIZENS-CIV**

DURATION: **01/06/2024 to 30/05/2026**

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Comparative
Research
Network:

**balkan
green
foundation**

